

Internationale samenwerking rond de COVID-19 pandemie

Bijzondere commissie “COVID-19 epidemie”

18 september 2020 - Lieven De Raedt

Doelstelling

1. Hoe verliep de internationale samenwerking tegen COVID-19?
2. Hoe effectief was deze samenwerking?
3. Hoe werden de internationale aanbevelingen rond COVID-19 door België opgevolgd?
4. Hoe kan een Europese aanpak van gezondheids crisissen er in de toekomst uitzien?

Overzicht

1. Internationaal kader bij gezondheidscrisissen
2. Operationele werking dienst Internationale Betrekkingen
3. Hoe verliep de internationale samenwerking tegen COVID-19?
 - a. Eerste alarmsignalen (januari)
 - b. Containment (februari)
 - c. Maart
 - d. Voorbereidingen verder verloop pandemie
4. Hoe effectief was de internationale samenwerking tegen COVID-19?
5. Hoe werden de internationale aanbevelingen rond COVID-19 door België opgevolgd?
6. Hoe kan een Europese aanpak van gezondheidscrisissen er in de toekomst uitzien?

Internationaal kader bij gezondheids crisissen

WHO

- International Health Regulations (IHR)
- IHR Emergency Committee
- Public Health Emergency of International Concern
- IHR Focal Points

EU

- Health Security Committee
- European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC)

Operationele werking dienst
Internationale Betrekkingen

⇒ Wekelijkse vergaderingen Health Security Committee

Januari: 17/01, 22/01, 27/01, 31/01

Februari: 04/02, 06/02, 14/02, 20/02, 24/02, 27/02

Maart: 02/03, 10/03, 12/03, 13/03, 16/03, 25/03, 30/03

April: 03/04, 08/04, 15/04, 22/04, 27/04

Mei: 05/05, 14/05, 20/05, 28/05

Juni: ...

Juli: ...

⇒ Wekelijkse (informele) vergaderingen gezondheidsministers

⇒ Wekelijkse vragenlijsten, briefings, bilaterale contacten,...

⇒ Dagelijks overmaken van data (Sciensano)

⇒ **Adviezen (en andere informatie) werd door de FOD Volksgezondheid verspreid op federaal niveau (gezondheid) en binnen de Risk Management Group**

Hoe verliep de internationale
samenwerking tegen COVID-19?

a. Eerste alarmsignalen (januari)

31 december	Notificatie 1ste case aan WHO door China
5 januari	1ste rapport WHO
9 januari	1ste rapport ECDC
10-12 januari	1ste WHO guidelines
11 januari	1ste dode (volgens Chinese media)
13 januari	1ste geval in Thailand
17 januari	1ste EU Health Security Committee
22-23 januari	1ste IHR Emergency Committee
23 januari	1ste COVID-19 Risk Management Group (België)
28 januari	Creatie wetenschappelijk comité COVID-19
30 januari	2e IHR Emergency Committee
	Uitroeping Public Health Emergency of International Concern

b. Containment (februari)

13 februari - Europese raadsconclusies over Covid-19 riepen op tot:

- Volgen van ECDC & WHO aanbevelingen
- Geen reisbeperkingen
- Geen temperatuur screening in luchthavens
- Solidariteit met China en armste landen
- Aandacht voor potentieel tekort aan geneesmiddelen

Commissie (DG ECHO) en België: Consulaire bijstand en repatriëringen vanuit Wuhan

b. Containment? (februari)

21 februari	Cluster 16 cases in Italië
22 februari	60 bijkomde cases (zelfde cluster) 11 Italiaanse gemeenten in lockdown
23 februari	Levering door Commissie van 25 ton PPE aan China, 30 ton PPE werd eerder in februari al geleverd door Lidstaten
24-28 februari	Krokusvakantie - skivakantie
28 februari	1ste joint procurement PPE

c. Maart

Sluiting binnengrenzen: Onverwacht en heel snel

Confiscatie PPE:

- 15 Lidstaten plaatsten in deze periode beperkingen op het verkeer van medisch materiaal (PPE) en geneesmiddelen
- Veel beschuldigingen, Italië voelde zich in de steek gelaten

d. Voorbereidingen verder verloop pandemie

- Commissie treft voorbereiden op een 2e golf:
 - Budgetten werden vrijgesteld
 - Strategische stocks werden aangelegd
 - Diverse 'joint procurements' gelanceerd (vaccination supplies, Remdesivir,...)
 - Gemeenschappelijke evaluatie van landen/regio's ('kleurcodes')
- Grote sterkte: de gemeenschappelijke actie om toegang tot vaccins te verzekeren met pre-financiering door de Commissie

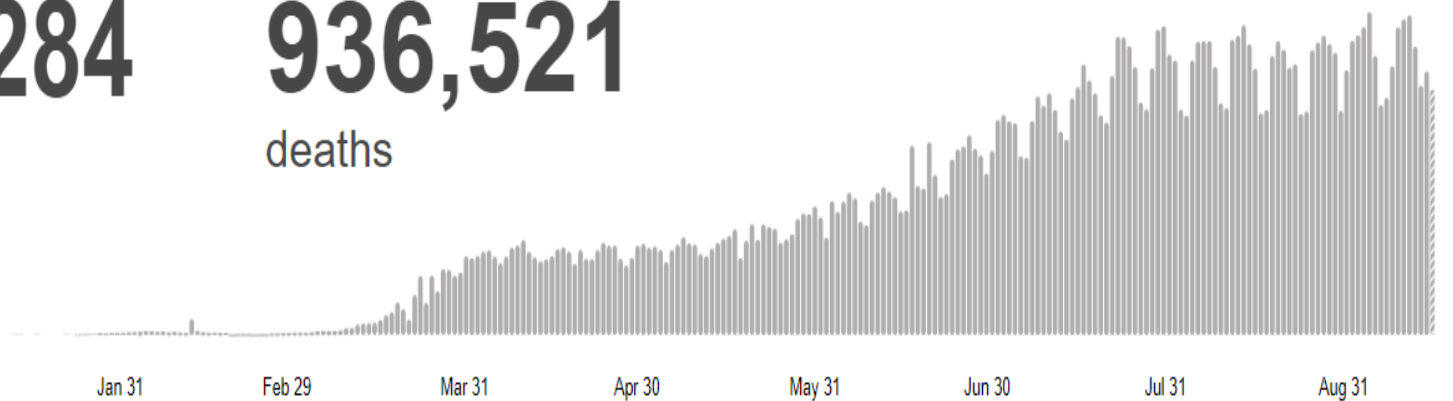

Hoe effectief was deze
samenwerking?

29,679,284
confirmed cases

936,521
deaths

Bron: WHO.int – 17 september 2020

Instellingen (WHO, ECDC):

- Grote meerwaarde: snelheid van actie, bundeling expertise, kwalitatieve informatie
- Globaal hebben deze instellingen naar best vermogen gehandeld, en verdienen onze absolute steun
- Outcome evaluaties ?

Samenwerking tussen Lidstaten & Instellingen:

- Zowel in China als in Italië werden kansen gemist om sterker in te grijpen (cf. reisbeperkingen, bredere case definitie, quarantaine,...)
- De snelheid van verspreiding werd onderschat. De keuze voor containment (testing & tracing) legde al snel druk op gezondheidssystemen
- Het 'elk voor zich' en de paniek in maart (sluiting grenzen, confiscaties) is hier deels gevolg van Instellingen boeken resultaten wanneer (grote) EU Lidstaten zich samen achter een doel stellen en er tijd was om voorbereidingen te treffen. Het vaccin is het grote lichtpunt.

Hoe werden de internationale
aanbevelingen rond COVID-19
door België opgevolgd?

- ⇒ België was snel in het opstarten van de alarmfase
- ⇒ België volgde de algemene aanbevelingen van WHO dat focuste op containment (testing & tracing)
- ⇒ België voerde in de beginfase ook geen reisbeperkingen in (cf. aanbevelingen IHR Emergency Committee)

CASUS:

ECDC TECHNICAL REPORT

Guidelines for the use of non-pharmaceutical measures to delay and mitigate the impact of 2019-nCoV

February 2020

Scope of this document

This document provides guidance on the application of non-pharmaceutical countermeasures to minimise the spread of the 2019 novel coronavirus (2019-nCoV) in the population. Some of the measures proposed refer specifically to certain phases of the epidemic (containment or mitigation phases), and can be adapted depending

- ⇒ Globaal goede opvolging door België van internationale adviezen, zowel op politiek niveau als onder experts.
- ⇒ Implementatie van internationale adviezen is geen zwart-wit verhaal, wordt vertaald naar nationaal beleid o.a. door RAG/RMG en Celeval/Cofeco
- ⇒ Veel en degelijke wetenschappelijke adviezen, WHO en ECDC gelden als 'sterk merk'
- ⇒ Veel technische adviezen op niveau gezondheidsbeleid (implementatie van containment in België), weinig 'harde' politieke aanbevelingen

Hoe kan een Europese aanpak
van gezondheids crisissen er in de
toekomst uitzien?

- ⇒ Open grenzen en interne markt maakt gemeenschappelijke Europese aanpak noodzakelijk. Essentieel voor een land als België!
- ⇒ Systeemvisie: Internationale instellingen kunnen maar werken wanneer alle Lidstaten over degelijke gezondheidssystemen beschikken
- ⇒ Nood aan een sterk mandaat in tijden van crisis voor de EU om van bij het begin 'harde' maatregelen te treffen
- ⇒ State of the Union Ursula von der Leyen (*'we need to build a stronger European Health Union'*)

Dank voor uw aandacht!

